

ด่วนที่สุด

ทส ๐๒๐๔.๓/ ๓๒๒

๑๐๑ ๑/๑๑๖

๒๗ เม.ย. ๖๑

๑๖.๕๕.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ✓

รหัสเรื่อง : ส27610 สดก

รับที่ : ๕5913/61 ๑ กลย

วันที่ : ๒๗ เม.ย. ๖๑ เวลา : 16:00

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงพญาไท เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับภาษาไทย

๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๕/๗๒๘ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รักษาการแทน รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่นมีความประสงค์จะริเริ่มความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้ยกร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ระหว่างสองหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ฉันมิตร ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนายั่งยืนอันจะนำไปสู่การบรรลุผลความสำเร็จตามข้อตกลง

ปารีส...

ปารีสและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และพัฒนาความร่วมมือซึ่งกันและกันในสาขาสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง เพื่อปกป้องและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่ให้เห็นชอบร่วมกันในสาขาต่างๆ ภายใต้ขอบเขตความร่วมมือต่างๆ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้หารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและปรับปรุงร่างบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์และสอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานของหน่วยงาน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องด้วยการจัดทำร่างบันทึกความร่วมมือฯ เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างสองประเทศ ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่าความร่วมมือดังกล่าวจะสามารถกระชับและพัฒนาความร่วมมือระหว่างสองประเทศ บนพื้นฐานของความเสมอภาค ผลประโยชน์ร่วมกัน นอกจากนี้ ยังจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันและมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อผลประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนทั้งสองประเทศ แต่อย่างไรก็ดี ร่างบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าว เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันในเชิงนโยบาย และอาจเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ดังนั้น จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่น มีความประสงค์จะเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เดินทางเยือนประเทศญี่ปุ่น เพื่อร่วมลงนามในบันทึกความร่วมมือฯ ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๖-๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๑

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์ของร่างบันทึกความร่วมมือฯ เพื่อพัฒนาความร่วมมือในด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างไทยและญี่ปุ่น บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้ ร่างบันทึกความร่วมมือฯ ไม่ได้เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และไม่ได้มีเจตนาให้เป็นเครื่องมือผูกพันทางกฎหมาย

๔.๒ ขอบเขตความร่วมมือของร่างบันทึกความร่วมมือฯ ประกอบด้วยสาขาความร่วมมือต่างๆ อาทิ (๑) การบรรเทาและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๒) การจัดการของเสีย (๓) เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม (๔) นโยบายและการวางแผนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๕) การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับทั้งสองฝ่าย (๖) การควบคุมคุณภาพและการป้องกันมลพิษ เช่น มลพิษทางน้ำและอากาศ (๗) การจัดการทะเลและชายฝั่ง

(๘) ข้อตกลง...

(๘) ข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม และ (๙) สาขาอื่นๆ ด้านการปกป้องและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการยืนยันจากทั้งสองฝ่าย

๔.๓ ให้มีการแต่งตั้งหน่วยงานดำเนินการในฐานะศูนย์ประสานงานกลาง ซึ่งจะทำหน้าที่ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภายใต้บันทึกความร่วมมือฯ

๔.๔ ทรัพย์สินทางปัญญาใดๆ ที่เป็นผลมาจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้ร่างบันทึกความร่วมมือฯ นี้ จะใช้สิทธิให้สอดคล้องกับกฎหมายและกฎข้อบังคับของแต่ละประเทศและจะได้หารือในรายละเอียดต่อไปในข้อตกลงที่แยกต่างหาก

๔.๕ กรณีเกิดข้อโต้แย้ง ปัญหาใดๆ ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือฯ นี้ จะได้รับการระงับข้อโต้แย้งอย่างฉันทมิตรผ่านการปรึกษาหารือหรือการเจรจาต่อรองระหว่างทั้งสองฝ่าย และจะไม่ถูกอ้างถึงบุคคลที่สามเพื่อเป็นการยุติ

๔.๖ ร่างบันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้จะมีผลนับจากวันที่ลงนามโดยทั้งสองฝ่าย และจะมีผลเป็นเวลา ๕ ปี และอาจจะขยายเวลาออกไปโดยผ่านความเห็นชอบร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรจากทั้งสองฝ่าย หรืออาจสิ้นสุดเมื่อใดก็ได้โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างน้อยเป็นเวลา ๖ เดือน ก่อนสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดไว้

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศ ให้ความเห็นต่อร่างบันทึกความร่วมมือฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ดังนี้

๕.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างบันทึกความร่วมมือฯ และสารัตถะถ้อยคำโดยรวมดังกล่าว หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่าเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และพันธกรณีภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่จะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยด้านทรัพย์สินทางปัญญา และเพื่อให้ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของผู้จัดทำทั้งสองฝ่ายที่ไม่ประสงค์ให้เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอให้ปรับแก้ถ้อยคำในร่างบันทึกความร่วมมือฯ อีกเล็กน้อย ซึ่งหากปรับแก้ไขถ้อยคำแล้ว ก็จะไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างบันทึกความร่วมมือฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๕.๒ เนื้อหาร่างบันทึกความร่วมมือฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางนโยบาย และอาจเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงควรพิจารณาเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ นอกจากนี้

หากจะมีการ...

หากจะมีการจัดทำความตกลงเกี่ยวกับการถ่ายโอนเทคโนโลยี รายละเอียดด้านเทคนิค ซึ่งอาจรวมถึงเรื่อง การจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมภายใต้ร่างบันทึกความร่วมมือฯ การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่มีขึ้นความลับ ตามนัยวรรค ๓ วรรค ๕ วรรค ๖ และวรรค ๗ ของร่างบันทึกความร่วมมือฯ ในอนาคต ก็ควรพิจารณาส่งร่างความตกลงดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาต่อไปด้วย

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

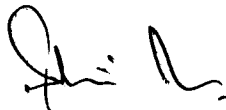
๖.๑ เห็นชอบต่อร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในร่างบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าว ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความร่วมมือฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๘๓

โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๙๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ bilateral.oic@gmail.com

